

Oz è igl De internaziunal dalla meteorologia

La meteorologia ò da far cun l'ora.
Damai ins pudess er deir a chel de
igl De internaziunal dall'ora.

Uffiz federal da cultura UFC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

text: Chatriina Josty, illustraziun: Yvonne Giemel,
grafica: Theres Jörgler, fotografia: Jörgler-Staubs
zambregida hat: Freya Tschuor
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCHE
Lia Rumantscha

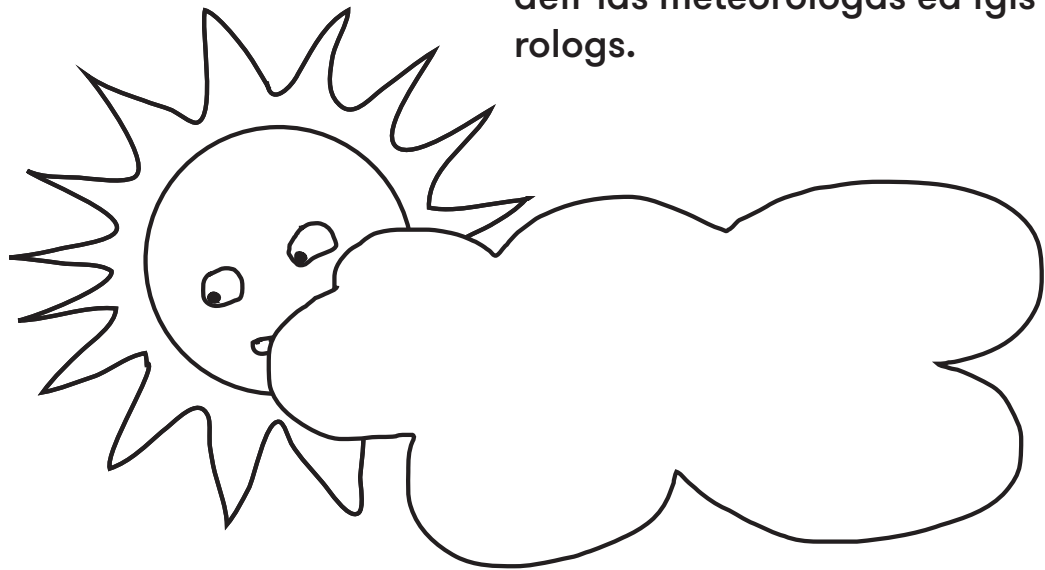
Igl De internaziunal dalla meteorologia

Pertge ègl impurtant da saveir, scu tgi l'ora è igl proxim de?

Igls pours per exaimpel ston saveir adegna, tge tgi l'ora fò. Schi dat ena notg freida la premaveira ston els proteger lour plantas. Per far fagn ègl migler sch'igl è sitg e bel. Ed er per tè ègl bel da saveir, tge tgi l'ora fò dumang – schi plova sast te trer aint igls stivagls da gumma e schi fò tgod las sandalas.

Scu vignan fatgas las previsiuns dall'ora?

Dapertot sen igl mond – er sen navs ed ainten aviuns – ògl apparats tgi maseiran la temperatura, la plievgia e quant suglegl tgi dat. Chellas infurmaziuns vignan rimnadas tottas sen en computer. Igl computer fò alloura blers chints cumplitgias per far la previsiun. Schi chegl vot deir neiv, plievgia u suglegl ans son deir las meteorologas ed igls meteorologs.

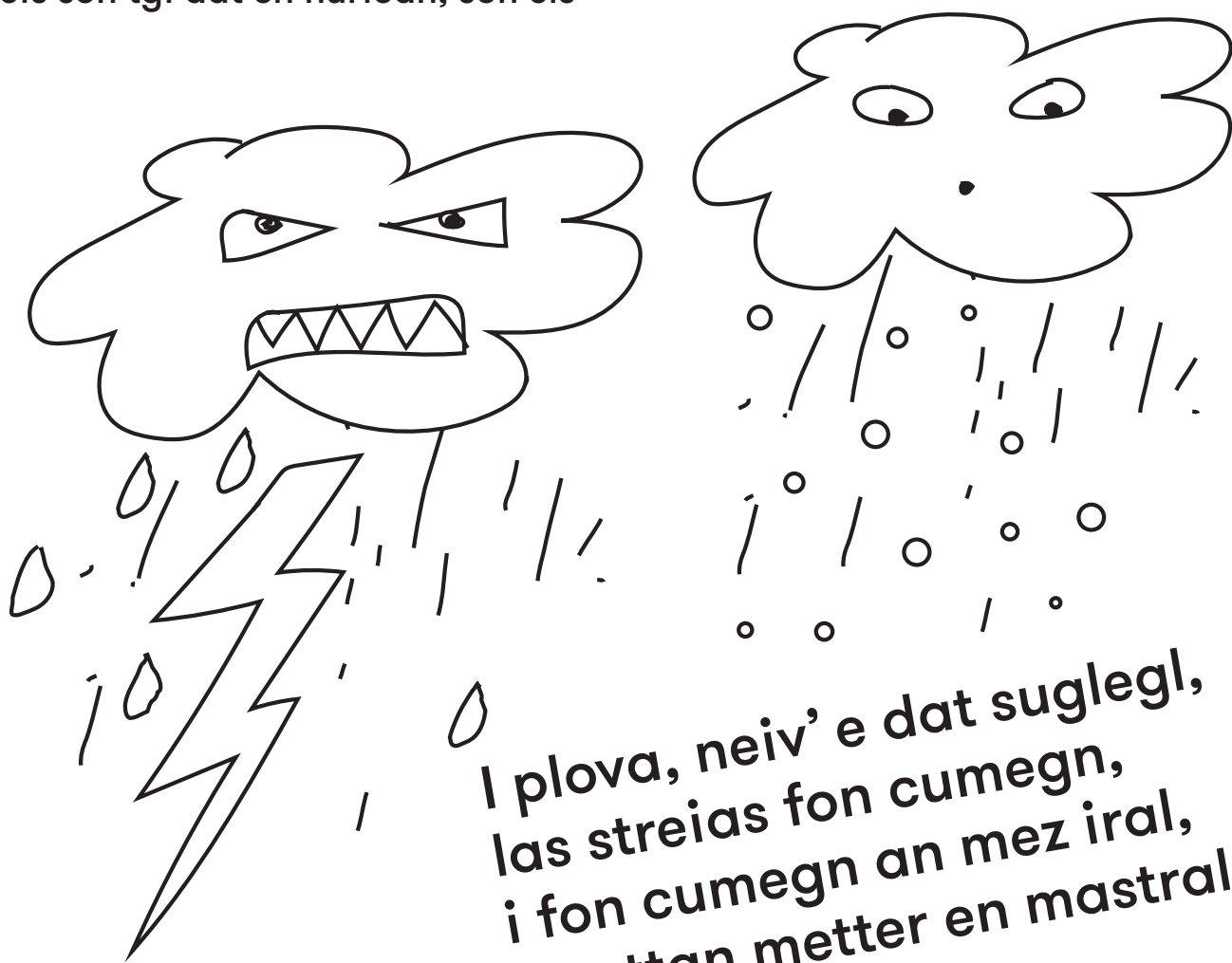
Bun de, te grond e tger suglegl,
lavo ist oz gio bagnmarvegl,
te scleras ossa fegn e tgod,
da tots survignst en dètg bel lod.

Tgetschen dalla dumang
lava giu pigl mang,
tgetschen dalla seira
fò bela tscheira.

Pertge dattigl en De internaziunal
dalla meteorologia?

L'ora canoscha nigns cunfegns digls
paeis. Percheigl ègl impurtant tgi
meteorologas e meteorologs da tot
igl mond lavouran ansemen. Per
exaimpel perveia digls huricans: chels
stampros èn privlous e schi las me-
teorologas ed igls meteorologs dad en
paeis son tgi dat en hurican, son els

averteir lour collegas aint igls oters
paeis. Per tg'els saptgan luvrar bagn
ansemen e barattar infurmaziuns è
neida fundada igls 23 da mars 1950
l'organisaziun «World Meteorological
Organization», l'organisaziun
mundiala dalla meteorologia. Igls
23 da mars è igl anniversari da
chell'organisaziun.

I plova, neiv' e dat suglegl,
las streias fon cumejn,
i fon cumejn an mez iral,
e vottan metter en mastral.

Ma igl mastral n'è betg rivo
e tottas streias on canto:
Vot betg far agl noss mastral
At rantainsa ve d'en pal.

Tge fò l'ora dumang?

Oz ist te la meteorologa u igl meteorolog! Observa l'ora. Ògl blers neivels? Savoirigl da neiv? Splendurescha igl suglegl u vignigl da plover? Fògl dumang la madem'ora? Penda la tia

previsiun, vot deir igl ties suglegl, igl ties neivel da plievgia, igl ties artg an tschiel u igl ties neivel da neiv ve dalla fanestra e varda dumang, schi te ast gia raschung cun la tia previsiun!

text: Chattrina Josty, illustraziun: Yvonne Giennal,
grafica: Theres Jörger, fotografia: Jörger-Staubs
zambregid ha: Freya Fischeur
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCH
Lia Rumantscha

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Uffiz federal da cultura UFC

Suglegl

1

Te dovras:

- 2 gronds plats da cartung
- calour da gouache melna
- en perforader

- bast oransch e mellen
- feil
- ena forbesch

Uffizi federal da cultura UFC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

text: Charina Josty, illustraziun: Yvonne Giemel,
grafica: Theres Jörger, fotografia: Jörger-Stauss
zambregid ha: Freya Fischeur
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCH
Lia Rumantscha

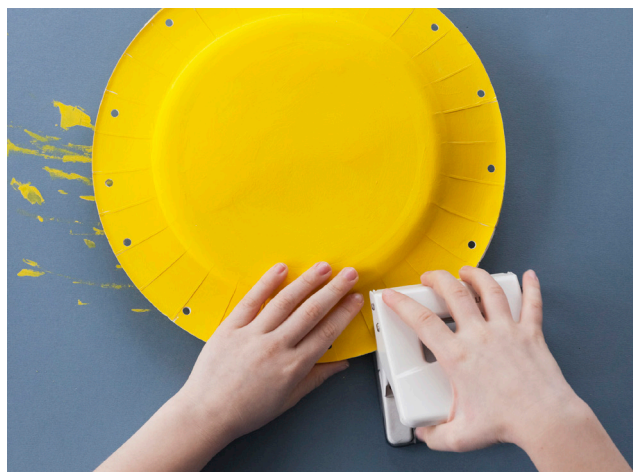
- 1 Peglia dus plats da cartung e colurescha las varts davos cun calour melna. Cuntinuescha pir cura tgi la calour è sitga.
- 2 Tigna ansemen igls dus plats, uscheia scu sen igl maletg survart. Fora rosna aint igl our digls plats. Varda tgi las distanzas seian adegna madem grondas.

- 3 Taglia giu tocs da bast da circa 30 cm.
- 4 Foda igls tocs da bast permez e vo cun igl bast dobel tras las rosna. Uscheia dattigl en'anza. Anfeila l'otra vart digl bast tras chella e teira anfignen tgi tigna. Tras egna dallas rosna post trer en feil per pender se igl suglegl.

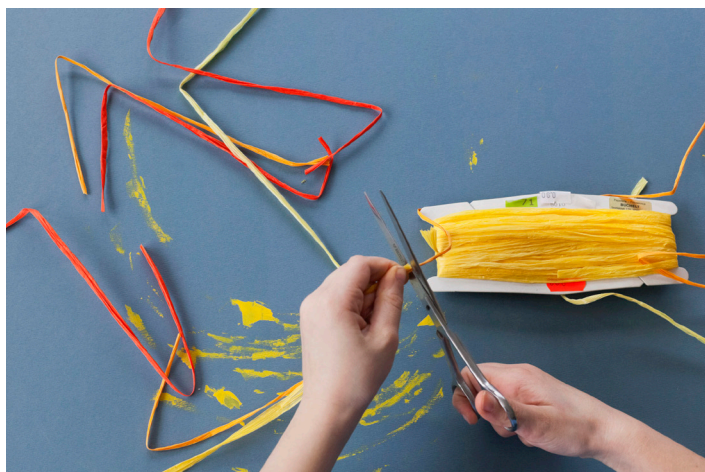
1

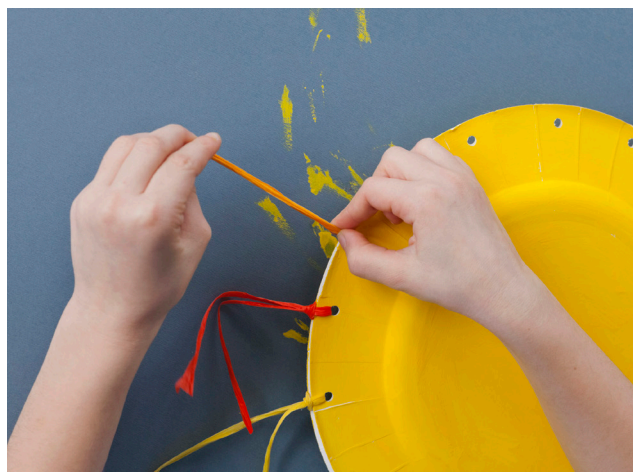
2

3

4

Neivel da plievgia

2

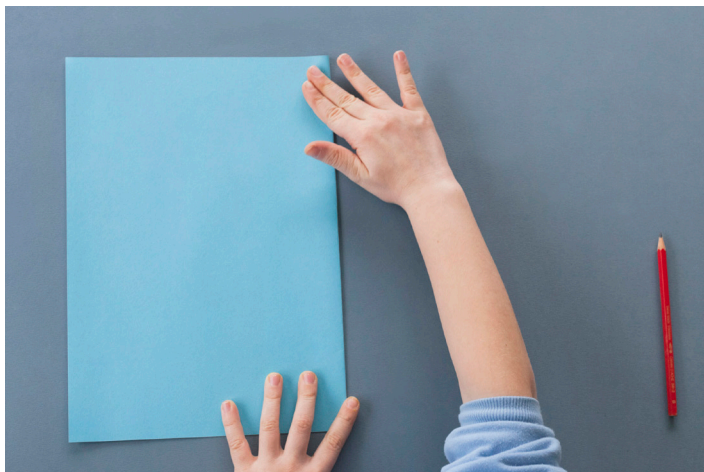
Te dovras:

- en palpieri blo gross aint igl format A3
- ena folia transparenta, per exaimpel dad ena mappa transparenta
- feil
- en risplei
- ena forbesch
- cola

- 1 Peglia i gl palpieri blo e foda el ena geda, uscheia tgi te survignst en figl A4. Dessegna alloura en grond neivel tgi amplanescha l'antiera pagina. Dessegna i gl neivel, uscheia tgi la part soura è lò, noua tg'è la foda.
- 2 Taglia or i gl neivel. Taglia or en pèr streflas dalla folia transparenta.
- 3 Tatga las streflas transparentas sen la part interna digl neivel. Tatga alloura ansemen las dus mesadads digl neivel, per tgi las streflas tignan bagn.
- 4 Penda i gl neivel da plievgia ve d'en feil.

1

2

3

4

Artg an tschiel

3

Te dovras:

- dus palpieris alvs gross aint igl format A4
- palpieri da crep ainten las calours digl artg
- feil
- en risplei
- ena forbesch
- cola

Uffizi federal da cultura UFC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

text: Charina Josty, illustraziun: Yvonne Gienal,
grafica: Theres Jörger, fotografia: Jörgen-Stauss
zambregida hat: Freya Fischeur
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCH
Lia Rumantscha

- 1 Peglia egn digls dus figls e des-segna en grond nivel tgi ampla-nescha l'antiera pagina.
- 2 Taglia or chel nivel. Peglia el scu schablona per igl sagond nivel. Chel duess esser precis madem. Taglia giu streflas da 50 cm da mintga calour digl palpieri da crep.

- 3 Tatga las streflas sen egn digls nivels e tatga alloura ansemen igls dus nivels. Schi te vot, post anc dessignier ena fatscha tgi rei aint igl nivel.
- 4 Penda igl artg an tschiel ve d'en feil.

1

2

3

4

Neivel da neiv

Te dovras:

- en palpieri alv gross aint igl format A4
- vatta
- feil alv
- ena forbesch
- ena gugia

- 1 Peglia igl figl e dessegna en grond nivel tgi amplanescha l'antiera pagina.
- 2 Taglia or igl nivel.

- 3 Peglia en toc feil e la guglia. Fora cun la guglia tras ples culas da vatta e reparta ellas sen igl feil. Varda tgi detta distanzas regularas. Fò en nouf aint igl feil. Repeta chels pass en pèr gedas. Fora igls feils cun minas da neiv tras igl our sot digl nivel e fò noufs per tgi tigna.
- 4 Penda igl nivel da neiv ve d'en feil.

1

2

3

4

